



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4604/23
10.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђа Поповић, адвокат из Београда, Цара Душана 42, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Душан Милић, адвокат из Београда, Светозара Папића 18, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 5586/19 од 10.5.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 5586/19 од 10.5.2023. године у ставу другом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 12.9.2022. године, повећањем тужбеног захтева на износ од 13.213,31 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде материјалне штете исплати износ од 13.213,31 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом од 18.8.2022. године до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 79.500,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу другом и трећем изреке, из свих разлога прописаних чланом 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложио и жалбени предлог изнео. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном

поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима тужиоца, првостепени суд није учинио ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер изрека пресуде нема недостатака због којих се не би могла испитати. Изрека пресуде је разумљива, не противречи сама себи ни разлозима датим о свим битним чињеницама који су јасни и непротивречни, а о битним чињеницама не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 20.5.1977. године закључен је уговор између правног претходника тужиоца, ВВ и Заједнице југословенске електропривреде, којим је правном претходнику тужиоца додељен на коришћење двоипособан стан у ..., у ..., стан бр. 23, спрат V, површине 78м², под условом да стан у свом власништву у ..., у улици ..., површине 38м², уступи заједници ради давања на коришћење другом раднику. Наведеним уговором правни претходник тужиоца се обавезао да се са члановима своје породице усели у додељени стан, а да стан у улици ... уступи заједници и призна истој право даваоца на коришћење све док он и чланови његовог домаћинства станују у додељеном стану, као и да у својству сопственика стана у улици ... закључује уговоре о закупу истог са лицима које одреди заједница и да уговорена закупнина не буде већа од станарине која би била утврђена да се стан налази у друштвеној својини. Предметни стан у улици ... је туженом решењем Заједнице југословенске електропривреде од 29.12.2000. године дат на коришћење по основу закупа уз обавезу закључења уговора о закупу са тужиоцем, као власником стана на основу уговора о поклону закљученог између правног претходника тужиоца као поклонодавца и његовог сина, овде тужиоца, као поклонопримца, овереног пред Четвртим општинским судом у Београду Ов. бр.11092/1986 од 2.12.1986. године. Примопредаја предметног стана извршена је 12.12.2005. године између привременог закупца који предаје стан, ГГ и туженог радника ЈП "Електропривреде Србије" (бившег радника Заједнице југословенске електропривреде), као закупца на неодређено време који прима стан. Понудом од 12.11.2020. године тужени је обавестио тужиоца да је корисник предметног стана и захтевао са њим закључење уговора о закупу. У одговору на наведену понуду тужилац је предложио да се сачека окончање парничног поступка П 1403/17 који се води пред Првим основним судом у Београду, с обзиром да уколико би у наведеном поступку тужбени захтев био усвојен и тужени обавезан да се исели из стана у улици ..., неће бити потребе за закључењем уговора о закупу предметног стана. Из исказа туженог произлази да је приликом уласка у посед стана потписао уговор о закупу стана који му је понудила Заједница југословенске електропривреде, али да је тужилац потписивање одбио. Ради закључења уговора о закупу предметног стана тужени су обраћао и мајци тужиоца, сведоку ГГ, али уговор није закључен јер она није власник стана, већ њен син, који се налази у Канади. Из налаза и мишљења судског вештака за област грађевинарство Сузана Копривице од 19.8.2022. године, произлази да тржишни износ закупнине за предметни стан за период од 16.12.2016. године до 18.8.2022. године износи укупно 13.213,31 евра.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужилац предложеним и изведеним доказима у поступку није доказао висину тужбеног захтева јер је на предлог и инсистирање тужиоца одређено вештачење преко вештака грађевинске струке на околност тржишне вредности закупнине за наведени стан, а која се у конкретном случају не може применити имајући у виду да је уговором бр.4464/1 од 20.5.1977. године закљученог између Заједнице југословенске електропривреде из Београда и правног претходника тужиоца, ВВ, одређено да уговорена закупнина не може бити већа од станарине која би била утврђена да се тај стан налази у друштвеној својини, а на коју околност, односно висину, тужилац на коме је у смислу одредбе члана 231. ЗПП терет доказивања, није приложио нити предложио доказе, те је с позивом на одредбе чл. 154, 155, 158, 189. и 567. став 1. ЗОО, применом правила о терету доказивања, ставом другим изреке побијане пресуде одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован.

По мишљењу другостепеног суда, првостепени суд је на основу утврђеног чињеничног стања, правилном применом правила о терету доказивања у смислу одредбе члана 231. ЗПП, правилно одлучио када је тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Према одредби члана 7. ЗПП, странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и да предложе доказе којима се те чињенице утврђују, јер суд разматра и утврђује само чињенице које су странке изнеле и изводи само доказе које су странке предложиле (ако законом није другачије прописано). Исту обавезу странака прописује и одредба члана 228. ЗПП. Према члану 231. ЗПП, ако суд на основу изведених доказа (члан 8.) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правила о терету доказивања (став 1.). Странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописано (став 2.). Странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано (став 3.). Чланом 259. истог закона прописано је да ће суд да изведе доказ вештачењем ако је ради утврђивања или разјашњења неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже, а странка која предлаже извођење доказа вештачењем дужна да у предлогу назначи предмет вештачења, а може и да предложи одређено лице за вештака сходно члану 260. став 1. истог закона.

Полазећи од садржине наведених законских одредби, тужилац је био дужан да предлагањем адекватних доказа омогући утврђивање битних чињеница, односно да докаже висину накнаде штете у виду измакле користи у висини ненаплаћене закупнине за предметни стан. Међу парничним странака није било спорно да је тужилац власник спорног стана и да га је тужени користио у спорном периоду, при чему парничне странке нису закључиле уговор о закупу. Постављеним тужбеним захтевом тужилац потражује измаклу корист у висини закупнине предметног стана, односно накнаду штете у смислу члана 155. Закона о облигационим односима. У том смислу тужилац је био дужан да предложи извођење доказа на ту околност, што је он и учинио, предложивши вештачење од стране вештака грађевинске струке, али на околност тржишне вредности закупнине (на припремном рочишту од 16.9.2020. године и рочишту за главну расправу од 8.4.2022. године). Међутим, како је уговором бр.4464/1

од 20.5.1977. године, закљученог између Заједнице југословенске електропривреде из Београда и правног претходника тужиоца, ВВ, одређено да уговорена закупнина не може бити већа од станарине која би била утврђена да се предметни стан налази у друштвеној својини, на коју околност није предложио вештачење, правилан је закључак у побијаној пресуди да тужилац због тога није доказао висину свог потраживања, будући да у конкретном случају категорија тржишне вредности закупнине није применљива имајући у виду садржину закљученог уговора у погледу обрачуна висине закупнине. Супротно наводима жалбе тужиоца, тужилац је сагласно обавези из члана 261. став 1. ЗПП био дужан да у предлогу назначи предмет вештачења, што је и учинио предлажући обрачун по тржишној вредности закупнине за наведени стан (која му у конкретној правној ситуацији не припада), па стога вештак нема овлашћење да сам утврђује другачије параметре за обрачун висине закупнине мимо задатка вештачења, коју обавезу нема ни првостепени суд мимо доказних предлога старанака. Стога, правилан је закључак првостепеног суда да тужилац у конкретном случају није доказао висину свог потраживања према туженом, те је правилном применом правила о терету доказивања тужбени захтев тужиоца одбио као неоснован.

Приликом одлучивања основаности жалбе тужиоца, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је оценио и остале наводе жалбе (да није закључен уговор о закупу стана, разлози који су до тога довели и др.), али их није посебно образлагао, сагласно овлашћењу из члана 396. став 1. ЗПП, јер не могу довести до другачије, за тужиоца повољније одлуке у овој парници.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована и применом члана 390. ЗПП потврдио првостепену пресуду као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђена је, применом одредбе члана 401. тачка 2. ЗПП, и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, јер је донета правилном применом одредаба чл. 150, 153. и 163. истог закона и одговара исходу спора и постигнутом успеху странака, а нужни трошкови за вођење парнице су одмерени према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећој у време доношења побијане одлуке.

Како тужилац у поступку по изјављеној жалби није успео, не припада му накнада трошкова другостепеног поступка, па је апелациони суд одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде, применом одредбе чл. 153. став 2. и 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић